

ΓΛΩΣΣΑ Β ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ενότητα 1^η

- Σε κάθε μία ενότητα προσέχουμε ιδιαίτερα τις δραστηριότητες παραγωγής λόγου. Για τον σκοπό αυτό ανατρέχουμε στο τετράδιό μας, όπου συντάξαμε τα δικά μας κείμενα, και προσέχουμε τα λάθη μας.
- Το Υποκείμενο (σελ. 16 και 17).
- Τα αχώριστα μόρια (σελ. 17 και 18).
- Τρόποι ανάπτυξης παραγράφου (σελ. 19-23).
- **Ασκήσεις που πρέπει να προσέξουμε:** σελ. 15 1 & 2, σελ. 16 την άσκηση του «Ακούω και μιλώ», σελ. 17 άσκηση 1, σελ. 19 άσκηση 2, σελ. 20 άσκηση 2, σελ. 24 άσκηση 4.

Ενότητα 2^η

- Οι εγκλίσεις -οριστική, υποτακτική και προστακτική. (σελ. 32-33).
- Οι χρόνοι του ρήματος (σελ. 35-36 καθώς και τη θεωρία της σελίδας 40).
- Τα σύνθετα (37-38).
- **Ασκήσεις που πρέπει να προσέξουμε:** 1 & 2 σελ. 32, 1 & 3 σελ. 33, τις ασκήσεις της σελίδας 34, σελ. 36. άσκηση 1, σελ. 38 την άσκηση του «Διαβάζω και Γράφω», σελ. 39. άσκηση 2.

Ενότητα 3^η

- Οι φωνές του ρήματος (σελ. 49).
- Οι συζυγίες του ρήματος (σελ. 51).
- Η ορθογραφία των ρημάτων σε -ίζω (σελ. 54).
- Το Α' Συνθετικό (σελ. 52).
- **Ασκήσεις που πρέπει να προσέξουμε:** 1 & 2 & 3 σελ. 49, 1 & 2 σελ. 50, σελ. 51 άσκηση 3, σελ. 53 άσκηση 2.

Ενότητα 4^η

- Διάθεση του ρήματος και παθητική σύνταξη (σελ. 63).
- Μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα (σελ. 65).
- Το αντικείμενο (σελ. 66-67).
- Η συνοχή του κειμένου (σελ. 69).
- **Ασκήσεις που πρέπει να προσέξουμε:** 1 & 2 σελ. 62, 2 σελ. 65, 2 σελ. 66, 1 σελ. 69 (Διαβάζω και Γράφω).

Ενότητα 5^η

- Οι βαθμοί των επιθέτων και των επιρρημάτων (σελ. 78).
- Η σύγκριση (σελ. 80).
- Το β' συνθετικό (σελ. 83).
- **Ασκήσεις που πρέπει να προσέξουμε:** 1 σελ. 79, 1 σελ. 80 (Ακούω και μιλώ), 2 σελ. 80 (Διαβάζω και Γράφω), 2 σελ. 82 (Ακούω και μιλώ), 2 σελ. 82 (Διαβάζω και Γράφω).

Ενότητα 6^η

- Οι αντωνυμίες (σελ. 91-93). Ιδιαίτερη προσοχή στους δυνατούς και αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών (σελ. 92).
- Τι ονομάζουμε ετυμολογικές οικογένειες λέξεων (σελ. 94).
- **Ασκήσεις που πρέπει να προσέξουμε:** 1 σελ. 90, 2 σελ. 91, 1 σελ. 91 (ακούω και μιλώ), 2 σελ. 92, 2 σελ. 93 (ακούω και μιλώ), την άσκηση του Διαβάζω και Γράφω της σελίδας 95.

Ενότητα 7^η

- Τα είδη των επιρρηματικών προσδιορισμών (σελ. 105-108).
- Η παραγωγή των επιρρημάτων (σελ. 107). Προσοχή στη θεωρία της σελίδας 108.
- Συνδετικές λέξεις και φράσεις (σελ. 109).
- **Ασκήσεις που πρέπει να προσέξουμε:** 3 σελ. 104-105, 3 σελ. 107, 3 σελ. 108.

Ενότητα 8^η

- Οι μετοχές (σελ. 120-124). Επίσης, προσοχή στη σελίδα 130 (η μετοχή παθητικού παρακειμένου).
- Τα είδη της σύνθεσης (σελ. 125-128).
- Επιχείρημα και επιχειρηματολογία (σελ. 129 και 130).
- **Ασκήσεις που πρέπει να προσέξουμε:** 2 σελ. 120 (Διαβάζω και Γράφω), 1 σελ. 124, 1 σελ. 126, 3 σελ. 129, 1 σελ. 130, 5 σελ. 132.

Ενότητα 9^η

- Η σημασία και η τεχνική της διατύπωσης ορισμών (σελ. 139).
- Οργάνωση των επιχειρημάτων με λογική αλληλουχία (σελ. 149).
- Το λεξικό (σελ. 143-146)
- **Ασκήσεις που πρέπει να προσέξουμε:** 2 σελ. 139-140 (Διαβάζω και Γράφω), 3 σελ. 146.

Κριτήριο Αξιολόγησης Ι

«Επί τάπητος η βία στα γήπεδα»

Η αντιμετώπιση της βίας στους αγωνιστικούς χώρους είναι απ' τα πρώτα θέματα που έχει δεσμευθεί πως θα ασχοληθεί ο υφυπουργός Αθλητισμού, κ. Γιώργος Ορφανός. Έτσι, θέλοντας να κάνει πράξη τη δέσμευσή του, άνοιξε χθες έναν κύκλο επαφών με τους αρμόδιους φορείς. Για τον σκοπό αυτό, συναντήθηκε χθες στο γραφείο του με τον προϊστάμενο του κλάδου Ασφάλειας και Τάξης της ΕΛ.ΑΣ., υποστράτηγο Διονύση Κουτσομπίνα, και τον αστυνομικό διευθυντή της Διεύθυνσης Γενικής Αστυνόμευσης, Παναγιώτη Θεοχάρη, ενώ σήμερα θα συναντηθεί με αντιπροσωπεία της ΕΠΟ, επικεφαλής της οποίας θα είναι ο πρόεδρος της Βασίλης Γκαγκάτσης.

(Εφημερίδα Καθημερινή)

Α. Ερώτηση κατανόησης του κειμένου (2, 5 μονάδες)

- Τι είδους κείμενο είναι αυτό;
- Ποία ήταν η δέσμευση του υφυπουργού και με ποιον τρόπο προσπάθησε να την πραγματοποιήσει;
- Συμφωνείτε με την κίνηση του υφυπουργού;

Β. Αναγνώριση οργάνωσης του κειμένου (2, 5 μονάδες).

- Να υπογραμμίσετε τις συνδετικές λέξεις και φράσεις του κειμένου.
- Να δώσετε ένα διαφορετικό τίτλο στο κείμενο.

Γ. Αναγνώριση μορφοσυντακτικών δομών και φαινομένων (2,5 μονάδες).

Να υπογραμμίσετε τα επιρρήματα του κειμένου και να βρείτε τη σημασία τους.

Δ. Αξιοποίηση λεξιλογίου (2,5 μονάδες).

- Να παραγάγετε σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό τη λέξη *χώρους*.
- Να σχηματίσετε προτάσεις με τις λέξεις *επικεφαλής* και *κύκλο επαφών*.

Ε. Παραγωγή γραπτού λόγου (10 μονάδες)

Η εφημερίδα του σχολείου σας, με αφορμή θλιβερά επεισόδια που συμβαίνουν συνέχεια σε ποδοσφαιρικούς αγώνες, αποφάσισε να ασχοληθεί εκτενώς με το θέμα της βίας στα γήπεδα. Συντάξτε για τον σκοπό αυτό ένα κείμενο (3-4 παραγράφων) στο οποίο θα εκφράζετε τις σκέψεις σας για τους λόγους που δημιουργούν το φαινόμενο αυτό. Να προσέξετε ιδιαίτερα το λεξιλόγιό σας και τα επιχειρήματά σας.

Κριτήριο αξιολόγησης II

Απροσπάτευτοι 17.000 άστεγοι

Ουδείς επίσημος φορέας μεριμνά, ούτε καν τους καταγράφει!

ΜΑΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ

«Τέσσερα χρόνια ήμουν στον δρόμο. Χτύπησα πόρτες στον Δήμο, στην Εκκλησία. Κανείς δεν με βοηθούσε...πριν να το καταλάβω, ύστερα από μία παρανομία βρέθηκα στη φυλακή για 9 μήνες. Τώρα, μένω και εργάζομαι στη μη κυβερνητική οργάνωση Κλίμακα».

Σήμερα, ο 28χρονος Παύλος Σαρηγιαννίδης είναι ένας από τους περίπου 17.000 αστέγους της Ελλάδας και από τους λιγοστούς... τυχερούς: η οργάνωση, θέλοντας να τον βοηθήσει, του προσφέρει ψυχολογική στήριξη και εργασία. Αντίθετα, οι περισσότεροι ζουν στον δρόμο, σε ακατάλληλα ή πρόχειρα καταλύματα και ουδείς επίσημος κυβερνητικός φορέας μεριμνά γι' αυτούς και δεν τους καταγράφει, όπως συμβαίνει σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Επίσημος ξενώνας για αστέγους στην Ελλάδα δεν υπάρχει. Μοναδικός χώρος στέγασης είναι τα 2 ξενοδοχεία που μισθώνει ο Δήμος Αθηναίων, όπου σήμερα μένουν περίπου 200 άστεγοι, 300 - 350 σιτίζονται στο Σεράφειο, ενώ περί τους 500 - 600 τρώνε κάθε απόγευμα στη δημοτική καντίνα.

Άγνωστο είναι όμως τι θα γίνει με τη στέγαση των 200 αστέγων, εάν τα ξενοδοχεία σταματήσουν να τους φιλοξενούν επί μισθώσει. Στον πρόσφατο διαγωνισμό που έκανε ο Δήμος για να ανανεώσει τη σύμβαση, εκδήλωσε ενδιαφέρον μόνον ένα ξενοδοχείο!

Έτσι, ο διαγωνισμός αναμένεται να επαναληφθεί.

(Εφημερίδα Τα Νέα)

A. Ερωτήσεις κατανόησης (2,5 μονάδες).

- Τι είδους κείμενο είναι αυτό και ποιος είναι ο σκοπός του;
- Με ποιον τρόπο η Μη Κυβερνητική Οργάνωση *Κλίμακα* βοηθά τον Παύλο Σαρηγιαννίδη;

B. Αναγνώριση οργάνωσης του κειμένου (2, 5 μονάδες).

Να υπογραμμίσετε τις λέξεις και τις φράσεις ή τους άλλους τρόπους σύνδεσης των περιόδων και των παραγράφων του κειμένου.

Γ. Αναγνώριση μορφοσυντακτικών δομών και φαινομένων (2, 5 μονάδες).

Να σημειώσετε από το κείμενο πέντε επιρρηματικούς προσδιορισμούς με διαφορετική μορφή και να γράψετε τη μορφή που έχει ο καθένας.

Δ. Αξιοποίηση λεξιλογίου (2,5 μονάδες).

Να γράψετε λέξεις που να ανήκουν στην ίδια ετυμολογική οικογένεια με τις λέξεις: *μισθώσει* και *σύμβαση*.

Ε. Παραγωγή γραπτού λόγου (10 μονάδες).

Ο φιλόλογός σας διάβασε στην τάξη το κείμενο αυτό. Η ιστορία του Παύλου σας συγκλόνισε και αποφασίσατε ως τάξη να στείλετε μια επιστολή σε κάποιον από τους υπεύθυνους φορείς. (Νομαρχία, Δήμο κ.λπ). Συντάξτε ένα κείμενο με το οποίο θα εκφράζετε τον προβληματισμό σας πάνω στο ζήτημα αυτό καθώς και τις ενέργειες που θα μπορούσατε να κάνετε για την ανακούφιση των αστέγων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ 1^ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

A.

- Το κείμενο αυτό είναι ένα άρθρο της εφημερίδας Καθημερινή.
- Η δέσμευση του υφυπουργού ήταν η αντιμετώπιση της βίας στα γήπεδα. Για τον σκοπό αυτό ο υφυπουργός άνοιξε έναν κύκλο επαφών με τους αρμόδιους φορείς.
- Ναι, συμφωνούμε με την κίνηση αυτή του υφυπουργού. Ωστόσο θα πρέπει να τονιστεί πως η πολιτεία θα μπορούσε να πάρει πιο δραστικά μέτρα για την καταπολέμηση του φαινομένου της βίας στα γήπεδα, όπως για παράδειγμα την απαγόρευση στα γήπεδα σεσημασμένων ταραχοποιών.

B.

- Εκτός από τον σύνδεσμο *και* στο κείμενο χρησιμοποιούνται οι εξής συνδυαστικές λέξεις και φράσεις: Έτσι, Για τον σκοπό αυτό, χθες – σήμερα.
- Οι δράσεις του υφυπουργού για την βία στα γήπεδα

Γ.

Χθες = επίρρημα χρόνου, σήμερα = επίρρημα χρόνου.

Δ.

- Χωροταξικός, χωρογραφία, χωροθέτης, χωροχρονικός, χωροφύλακας, χωροσταθμώ.
- Ο επικεφαλής του διπλωματικού σώματος εξέφρασε τον προβληματισμό του. Πρέπει να διευρύνω τον κύκλο επαφών μου, να γίνω περισσότερο κοινωνικός.

E.

Το φαινόμενο της βίας στα γήπεδα, που στις μέρες μας σημειώνει επικίνδυνη αύξηση, είναι ένα τραγικό φαινόμενο, το οποίο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ντροπή για τον πολιτισμό μας. Οι παράγοντες που οδηγούν βέβαια στην αύξηση της βίας δεν είναι απλοί, αλλά αντίθετα πολυποίκιλοι και μπορούν να ερμηνευτούν με διάφορους τρόπους.

Αρχικά ένα μεγάλο μέρος της ευθύνης βαρβαίνει το κράτος. Όχι το απρόσωπο κράτος που επικαλούνται οι πολλοί, αλλά το συγκεκριμένο κράτος, η συνταγμένη δηλαδή πολιτεία η οποία και νομοθετεί. Η πολιτεία είναι αυτή η οποία πρέπει να φροντίσει ώστε όλοι οι πολίτες να έχουν ίσα δικαιώματα. Όταν, λοιπόν, οι νέοι σήμερα νιώθουν ανασφαλείς εξαιτίας της έκρηξης της ανεργίας για παράδειγμα, όταν νιώθουν απροστάτευτοι εξαιτίας της κατάφωρης αδικίας που βλέπουν γύρω τους, πρέπει κάπως να αντιδράσουν, να ξεσπάσουν. ΔΥΣΤΥΧΩΣ όμως επιλέγουν λάθος τρόπους για να εκφράσουν την δυσανεξία τους αυτή.

Πολλοί νέοι πάλι δέσμιοι των ναρκωτικών ή του αλκοόλ συμβάλλουν και αυτοί στην αύξηση του φαινομένου της βίας στα γήπεδα. Οι νέοι αυτοί μη έχοντας καθαρό μυαλό ξεσπούν κάθε Κυριακή στα γήπεδα, για να διαμαρτυρηθούν έτσι γι' αυτό που τους συμβαίνει. Στο σημείο αυτό όμως ξαναμπαίνει ο παράγοντας κράτος, διότι αυτό είναι που πρέπει να περιθάλψει τους νέους αυτούς, να τους γιατρέψει.

Βέβαια ένα μεγάλο μέρος της ευθύνης φέρουν και τα Μ.Μ.Ε., τα οποία με κάθε τρόπο δυναμιτίζουν το ήδη εχθρικό κλίμα ανάμεσα στους οπαδούς, κάνοντας λόγο για στημένες δαιτησίες και «πουλημένους» παίκτες, ακόμη και για ταξικές ή κοινωνικές διαφορές.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ 2^ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Α.

- Το κείμενο αυτό είναι ένα δημοσιογραφικό άρθρο. Ο σκοπός του είναι να ενημερώσει τους αναγνώστες της συγκεκριμένης εφημερίδας για το πρόβλημα των αστέγων, καθώς και για τις οργανώσεις που δραστηριοποιούνται για την εξάλειψη του προβλήματος αυτού, μέσα από την εξιστόρηση της ιστορίας του Παύλου και της οργάνωσης Κλίμακα.
- Η κλίμακα παρέχει στον Παύλο ψυχολογική στήριξη και εργασία.

Β. Εκτός από τον συμπλεκτικό σύνδεσμο *και* στο κείμενο χρησιμοποιούνται οι εξής συνδετικές λέξεις και φράσεις: **Τώρα**, Αντίθετα, όμως, Έτσι,

Γ.

1. Σήμερα = επίρρημα χρόνου.
- 2 στον Δήμο = προθετικό σύνολο που φανερώνει τόπο μεταφορικά.
- 3 κάθε απόγευμα = απλή αιτιατική που φανερώνει χρόνο.
- 4 πριν να το καταλάβω = επιρρηματική πρόταση που φανερώνει χρόνο
- 5 θέλοντας = επιρρηματική μετοχή που φανερώνει αιτία

Δ.

Μισθωτός, μίσθιο, μίσθωμα, μισθώνω, μίσθιος, μισθάριον, μισθοφόρος, μισθωτήριο. Συμβασιούχος, συμβαίνω, συμβάν.

Ε.

Κύριε Δήμαρχε,

Αποφασίσαμε να σας απευθύνουμε αυτήν την επιστολή για να σας επισημάνουμε ένα πρόβλημα, που όπως γνωρίζετε, πλήττει την περιοχή μας: το πρόβλημα των αστέγων. Όλοι μας γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες του παραλόγου, θεατές ενός ακόμη θεατρικού έργου, που δυστυχώς ο σκηνοθέτης δεν είναι ο Ιονέσκο, αλλά η ίδια η ζωή που ανάγκασε δεκάδες συμπολίτες μας -σε μια περίοδο γενικής ευμάρειας, σε μια εποχή που όλοι μας ξοδεύουμε εκατοντάδες ευρώ για την προσωπική μας εμφάνιση, για τα καινούρια μας παπούτσια και τα περιττά στολίδια μας- να περιφέρονται ως οι σύγχρονοι άθλιοι της κοινωνίας μας στα στενά σοκάκια και στις πλατείες της περιοχής μας.

Ζούμε, θέλουμε να πιστεύουμε, σε ένα κράτος πρόνοιας που μεριμνά για τους αναξιοπαθούντες. Ωστόσο, το τραγικό αυτό φαινόμενο που συνεχώς μεγαλώνει είναι ντροπή για τον πολιτισμό μας, είναι ντροπή για μια Ελλάδα που φρόντιζε πάντοτε τους αδυνάτους. Σας καλούμε, λοιπόν, να πάρετε τα αναγκαία μέτρα, ώστε οι συμπολίτες μας αυτοί να βρουν μια «στέγη», ένα πιάτο ζεστό φαΐ, ένα φιλικό περιβάλλον.

Μάλιστα στην προσπάθειά σας αυτή θα μας βρείτε συμμάχους και θερμούς υποστηρικτές σας. Αποφασίσαμε, λοιπόν, να κινητοποιηθούμε και εμείς ενεργά. Αποφασίσαμε να συγκεντρώσουμε χρήματα και ρουχισμό και να βγούμε στους δρόμους. Αποφασίσαμε να προσφέρουμε την βοήθειά μας στα άτομα αυτά που πραγματικά την έχουν ανάγκη.

Πιστεύουμε ότι η επιστολή μας θα διαβαστεί με την προσοχή που της αρμόζει και ότι μετά από τις κινητοποιήσεις μας το φαινόμενο αυτό θα πάψει να είναι ένα πρόβλημα.

Με εκτίμηση

Οι μαθητές του Γυμνασίου Ελευθερούπολης